

Володимир Бондар¹

НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ У ПОЛІЕТНІЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ЛЮБЛЯНСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ОБСЕ

1. Вступ

У сучасній Україні нерідко виникають труднощі у заявників під час реєстрації державних документів з приводу ідентифікації своєї національності. Пропозиції від окремих громадян й інститутів громадянського суспільства та законодавчі ініціативи щодо повернення пункту «національність» до ідентифікаційного документа, що посвідчує особу, на адресу органів державної і законодавчої влади, місцевого самоврядування формують публічний простір, спричиняють суспільний резонанс. Значна частка експертних оцінювань² стосується вітчизняної нормативно-правової бази, що слугує підтвердженням важливості дослідження з проблематики самоідентифікації, реалізації права національних меншин на розвиток мови, релігії, культури та інших ознак ідентичності.

¹ Аспірант, Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка; ptc.charit@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9833-9867>.

² Графа «національність»: юридичний аспект. 22.02.2013. «Голос України». URL: <http://www.golos.com.ua/article/57703>; Національність в паспорті. Зачем? 03.11.2017. «Українська правда». URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2017/02/3/222408/>; Правове поняття «національність» в Україні і світі. 18.07.2018. «LexInform. Юридичні новини України». URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/pravove-ponyattya-natsionalnosti-v-ukrayini-ta-sviti/>.

Проте не досить сучасних наукових праць присвячено аналізу міжнародних стандартів на предмет забезпечення реалізації права національних меншин щодо інтеграції у суспільство, склад якого поліетнічний за домінування титульної нації. Така характеристика етнічної компоненти України витікає із статистичних даних останнього перепису населення³, відповідно до якого частка етнічних українців становила 77,8%. У документах ООН та ЮНЕСКО йдеться, що держава національна, тобто моноетнічна, така, де титульний етнос 67% від усього населення і вище.

У цьому і є актуальність цього дослідження, мета якого полягає у вивченні європейських стандартів державного регулювання розвитку національних меншин. Відповідно, науково-дослідницьке завдання це – аналіз рекомендаційних документів Верховних комісарів ОБСЄ у справах національних меншин як об'єкта цілепокладання, у вужчому смислі – розвиток сфер їх життєвого інтересу.

Використання структурно-функціонального методу, заснованого на аналізі правового поля ОБСЄ, дозволило виокремити документ, дія якого спрямована на інтеграцію етнічної компоненти у соціальний простір окремої країни – Люблянські рекомендації щодо інтеграції різноманітних суспільств⁴. Аналітичний метод застосовано у разі вивчення положень виокремлених рекомендацій, які, на думку автора, є одними із пріоритетних для врахування урядом України у процесі формування та реалізації публічної політики у сфері розвитку національних меншин в умовах трансформації суспільства.

Новизна статті полягає у тому, що розкриття предмета дослідження здійснено через парадигму концептуальних підходів державного регулювання розвитку національних меншин в Україні. А саме інтеграційну модель як один зі складників публічної політики. У спеціальному дослідженні ООН від 1971 р. її віднесено до класичних моделей у контексті запобігання расової, а також дискримінації у політичній, соціальній і культурній сферах.

³ Всеукраїнський перепис. 2001. URL: <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality/>.

⁴ The Ljubljana Guidelines on Integration of Diverse Societies. 7 November 2012. Organization for Security and Co-operation in Europe.

2. Теоретичні аспекти імплементації інтеграційної моделі в Україні

Досліджуючи тезу про «інтеграційні механізми» в Аналітичній доповіді до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України у 2016 році⁵, виникає потреба коротко зупинитися на феномені «акультурація». Як описано у енциклопедичному довіднику «Етнічність», акультурація – це: 1) процес взаємовпливу культур, а також результат цього впливу, що характеризується сприйняттям однією з культур елементів іншої; 2) процес, коли індивід чи група через контакт культур пізнає культурні властивості інших; 3) односторонній процес поглинання однією культурою інших. У інтерпретаціях Дж. Беррі перебігу акультурації на пострадянському просторі він виокремлює стратегії етнополітики: асиміляцію, сегрегацію, маргіналізацію та інтеграцію⁶.

Досліджуючи інтеграційну модель як практичний вияв стратегії акультурації, В. Трощинський упевнений у тому, що вона може стати ефективним механізмом регулювання міжетнічних відносин, усунення джерел міжетнічної напруженості⁷. Вчений посилається на позитивний досвід урядів Латвії й Естонії у запобіганні формування двох суспільств у одній державі. Із числа зарубіжних дослідників теоретичних основ інтеграційної моделі відзначаємо Дж. Беррі, К. Дойча, Н. Касаткіну, Т. Парсонса.

На початку 2000-х рр. вітчизняні науковці Л. Аза, В. Євтух, В. Трощинський зробили першу спробу дослідити міжетнічну інтеграцію на предмет імплементації інтеграційної моделі в Україні. Прикладні аспекти знайшли відображення у наукових працях С. Асанова, К. Вітмана, В. Дівак, В. Євтуха, В. Котигоренка, І. Кресіної, Г. Пе-

⁵ Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2016 році». Київ: НІСД, 2016. С. 171.

⁶ Євтух В.Б. Етнічність: енциклопедичний довідник. Київ: Фенікс, 2012. С. 23.

⁷ Трощинський В. Інтеграційна модель державної етнополітики: зарубіжний досвід для України. *Актуальні проблеми державного управління*: зб. наук. пр. ОРІДУ. Одеса: ОРІДУ НАДУ. 2018. № 1 (73). С. 95.

репелиці, теоретичні напрацювання – Т. Далявської, О. Картунова, О. Маруховської, В. Явір.

Засновник теорії акультурації Дж. Беррі увів у науковий дискурс термін «інтеграція» замість «культурний шок». Визначення поняття стратегії інтеграції означає процес збереження етнокультурної ідентичності в процесі міжетнічної взаємодії у широкому суспільному контексті⁸. Іншим баченням інтеграції відзначається К. Дойч – зачинатель її «комунікативної» концепції, який інтерпретував інтеграцію через сітку соціальних зв'язків або комунікацій у суспільстві без конфліктів. У теорії Т. Парсонса «функціональна» концепція наголошується, що досягнення інтеграції відбувається за рахунок: взаємопроникнення цінностей і потреб; наявності економічної, політичної та нормативної підсистем; спеціальних правових механізмів передбачення прав і привілеїв учасникам, а також залученням символічних посередників, таких як мова, емоції, релігія тощо⁹.

Упровадження українською владою окремих складників інтеграційної стратегії до концептуальних підходів¹⁰ свідчить про актуальність оцінок В. Трощинським стосовно того, що «Україна нині ще не завершила пошук оптимальної моделі державної етнополітики»¹¹. Дослідник поділяє позицію вітчизняного етнологу В. Наулка, за яким, на відміну від міжетнічної інтеграції, консолідація в етнічному вимірі стосується внутрішнього згуртування певного етносу і супроводжується зміною етнічної самосвідомості окремих його частин¹². В умовах розвитку етнічної компоненти України, на думку автора,

⁸ Євтух В.Б. Етнічність: енциклопедичний довідник. Київ: Фенікс, 2012. С. 210.

⁹ Картунов О.В. Вступ до етнополітології: науково-навчальний посібник. Київ: Ін-т економіки, упр. та госп. права, 1999. С. 211.

¹⁰ Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII, ст. 76; Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році». Київ: НІСД, 2017. 288 с.

¹¹ Трощинський В. Інтеграційна модель державної етнополітики: зарубіжний досвід для України. *Актуальні проблеми державного управління*: зб. наук. пр. ОРІДУ. Одеса: ОРІДУ НАДУ. 2018. № 1 (73). С. 95.

¹² Калакура О.Я. Етнонаціональний складник консолідації суспільства. Політика суспільних реформ: стратегія, механізми, ресурси. Київ, ІПІЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018. С. 269.

конструктивним може виявитися поєднання окремих складників основних концепцій інтеграційної моделі. Наприклад, як елемент новизни у поєднанні – розбудови соціальних зв'язків («комунікативна») за посередництва мови («функціональна»).

3. Основні принципи та положення Люблянських рекомендацій

Люблянські рекомендації щодо інтеграції різноманітних суспільств вважаються найбільш адаптованими до сучасних тенденцій інтеграційного розвитку, у яких належну увагу відведено праву етнічних спільнот на захист своєї ідентичності через суспільну інтеграцію і соціальну згуртованість за провідної ролі держави. Серед особливостей можна відзначити орієнтування на ціннісні підходи з метою об'єднати різні етнічні компоненти суспільства з урахуванням передусім географічного розташування й множинної ідентичності, а також інших факторів, що характеризують їх особливість чи унікальність.

У Люблянських рекомендаціях авторами робиться акцент на тому, що захист прав меншин має пріоритетне значення у питанні збереження миру у суспільстві. Утім для досягнення цієї мети лише визнання або акомодация культури, ідентичності чи інтересів меншин разом із заохоченням їх до участі у суспільному житті є недостатнім. Тому рекомендації урядам держав охоплюють також заходи публічної політики, що спрямовані на інтеграцію і згуртованість різноманітних багатонаціональних груп населення.

З урахуванням такого підходу запропонована класифікація принципів. До структурних віднесені: суверенітет, що передбачає відповідальність; належне і демократичне врядування; недискримінація й ефективна рівність; дотримання і захист прав меншин. Принципи інтеграції передбачають: визнання різноманітності та множинних ідентичностей; примат добровільної самоідентифікації; неізоляціоністський підхід до питань меншин; спільні для всіх держав інституційні установи, відчуття приналежності до суспільства і взаємну акомодацию; інклюзивність й ефективну участь; права та обов'язки; відносини між спільнотами; усебічну політику, що спрямована на титульний етнос і меншини.

Обговорюючи особливості політики інтеграції, у Рекомендаціях виокремлюється мова, освіта та ЗМІ – напрями, які віднесено до інклюзивних сфер публічної політики. Зазначається, що під час формування політики інтеграції держава повинна забезпечувати партисипативне виконання рішень шляхом встановлення відповідальності всіх членів заінтересованих груп. За провідної ролі держави виокремлюються інші заінтересовані актори та їхня роль за участю осіб від національних меншин, у: заснуванні і діяльності політичних партій; роботі приватного сектору; функціонуванні інститутів громадянського суспільства.

У документі підкреслюється, що держава повинна: «встановлювати баланс між потребою в наявності однієї чи декількох мов, що спільно використовуються, як загальною основою для інтеграції та функціонування суспільства, та зобов'язанням охороняти і заохочувати мовне різноманіття, у тому числі шляхом захисту мовних прав меншин» (п. 42). Посилаючись на стандарти Європейської хартії регіональних мов або мов меншин (1991 р.) та Рамкову конвенцію про захист національних меншин (1995 р.) стосовно ужитку рідної мови особами, які належать до національних меншин, окреслюється предметне поле використання мови меншини. Так, державі рекомендується розширити діапазон регулювання розвитку мов національних меншин з таким розрахунком, щоб це право було збалансоване з іншими правами і потребами. У тому числі з визначенням однієї чи декількох мов спільного використання як загальної основи для функціонування та інтеграції суспільства.

Як витікає із положень Рекомендацій, спрямування інтеграційно орієнтованої державної мовної політики охоплюють: 1) якщо на основі територіального принципу можна визначити декілька офіційних мов за наявності однієї державної мови, у таких випадках потрібно визначити рівний статус або різний обсяг використання офіційних мов у різних сферах; 2) держави не повинні обмежувати ужиток мов меншин у приватній сфері, а вимоги використання державної мови у публічній сфері повинні виходити з їх легітимності, необхідності і пропорційності; 3) для осіб, які належать до національних меншин, держави повинні забезпечувати адекватні можливості для вивчення державної мови з метою ефективної й рівної уча-

сті в усіх сферах суспільного життя; 4) якщо держава багатомовна і підтримує одну державну (офіційну) мову як інструмент інтеграції, надання можливості використовувати у певному обсязі мови національних меншин у сфері державного управління та послуг, освіти чи ЗМІ може сприяти задоволенню потреб меншин і їх залученню у суспільне життя. Рівень та характер таких мовних послуг необхідно визначати у конкретній ситуації; 5) володіння державною мовою всіма особами на території держави є необхідним для їх повноцінної й ефективної участі; 6) мова також може використовуватися для недопущення до певних посад або професій осіб, що не досить нею володіють або для символічного виключення їх із суспільства. Держави повинні уникати такої політики з просування державної мови, яка є непропорційною або недостатньо збалансованою з мовними правами осіб, які належать до меншин; 7) держави повинні забезпечувати меншинам наявність достатньої підтримки в збереженні та розвитку їхньої мовної ідентичності. Це може включати гарантування права використовувати мови меншин або регіональні мови у приватному і сімейному житті, а також підтримку використання цих мов у приватній і державній сфері. Наприклад, держави можуть вирішити, що вивіски, написи, географічні назви, назви вулиць та інші топографічні вказівники будуть виконані мовою меншини або двома мовами: державною й мовою меншини.

З приводу врегулювання багатомовності у суспільстві у Пункті 43 Рекомендацій зазначено: «Заохочення багатомовності всіх членів суспільства може сприяти інтеграції суспільства, що є мовно різноманітним». Наголошується, що інтеграція – це двосторонній процес, який охоплює не лише титульну націю, а й меншини. Тобто за поліетнічного складу населення вивчення членами суспільства мов національних меншин, особливо у мовно змішаних регіонах, може стати наріжним каменем для взаємної адаптації. Винятково, коли відбувається регулярна взаємодія з носіями мови національної меншини, то багатомовність – ефективний інструмент досягнення повною мірою взаєморозуміння і толерантності. Таким чином, багатомовність повинна заохочуватися державою як елемент інтеграції, особливо у різномовному етнічному середовищі.

Примітна роль у Рекомендаціях відводиться освіті та її ролі в інтеграції. Освіта вважається головним засобом збереження та передачі головних елементів ідентичності, найефективнішим шляхом сприяння міжкультурному контакту, взаєморозумінню, спільному відчуттю громадянської ідентичності.

Беручи до уваги важливість цього складника, до базових засад політики інтеграції у сфері освіти Рекомендаціями віднесено: 1) забезпечення для всіх рівних можливостей з реалізації свого потенціалу і розвитку навичок, знань, умінь, необхідних, щоб стати продуктивним й активним членом інтегрованого та згуртованого громадянського суспільства; 2) сприяння створенню спільного інтегрованого й інклюзивного освітнього простору, у якому визнається та цінується кроскультурність із заохоченням поваги до іншої культури; 3) виявлення поваги у навчальних програмах до різноманітності і плюралізму; 4) поєднання у багатомовних суспільствах навчання державною (офіційною) мовою з наданням учням можливостей вивчати рідну мову або навчатися нею; 5) забезпечення підготовки, набору та підтримки кваліфікованого персоналу для викладання в різноманітному мовному шкільному середовищі; 6) стимулювання академічної мобільності викладачів з країн походження національної меншини; 7) заохочення членів національних меншин брати участь у навчальному процесі; 8) залучення учнів, їхніх батьків та етнічних спільнот на місцевому і шкільному рівнях; 9) заохочення ініціативи меншин зі створення чи функціонування навчальних закладів з мовних причин, з добровільним відвідуванням для учнів за умови, що навчальний процес відповідатиме державним стандартам; 10) підтримка культурної й мовної різноманітності у навчальних закладах шляхом регулярної взаємодії учнів різних навчальних закладів чи груп; 11) дотримання пропорційності між учнями від різних мовних спільнот; 12) сприяння повазі до різноманітності та інтеграції суспільства поза межами формальної освіти – навчання дорослих і навчання упродовж життя.

4. Висновки

Виходячи зі значимості Люблянських рекомендацій ОБСЄ для здійснення публічної політики, можна узагальнити результати дослідження з урахуванням особливостей розгортання етнічної компоненти в Україні.

- З метою запобігання конфліктним явищам, дискримінації прав національних меншин з розвитку мов чи інших ознак самоідентичності важливим завданням є періодичний перегляд державою вітчизняного правового забезпечення національних меншин на предмет його актуальності міжнародним стандартам.
- Вдосконалення концептуальних підходів у ході формування і реалізації публічної політики потребує модернізації класичних моделей регулювання етнонаціональної сфери, які б повною мірою відповідали стану розвитку суспільства. Тож, інтеграційну модель – комбінацію її комунікативної й функціональної складових частин – можна вважати перспективною для упровадження в умовах регіональних викликів та розвитку технологічного сектору.
- Ефективним видається більш активне залучення представників національних меншин до участі в оптимізації і проведенні освітньої діяльності на всіх рівнях. Питання не втрачає пріоритетності на тлі упровадження в Україні адміністративно-територіальної та реформи освітньої галузі.
- Розширення основи комунікації державних органів влади, місцевого самоврядування з етнічними лідерами, інститутами громадянського суспільства від національних меншин варто розвивати у напрямі публічно-приватного партнерства задля створення й розширення спільної основи прийняття управлінських рішень та їх реалізації.

У сучасній Україні феномену тимчасово переміщених осіб, значна частина яких складається із представників національних меншин, які покинули окуповані східні райони й анексований Крим, додаткового дослідження потребують питання їх реінтеграції в українське суспільство.

Література

- Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2016 році». Київ: НІСД, 2016. С. 171.
- Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році». Київ: НІСД, 2017. С. 288.
- Всеукраїнський перепис. 2001. URL: <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality/>
- Графа «національність»: юридичний аспект. 22.02.2013. «Голос України». URL: <http://www.golos.com.ua/article/57703>
- Євтух В.Б. Етнічність: енциклопедичний довідник. Київ: Фенікс, 2012. 396 с.
- Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII.
- Калакура О.Я. Етнонаціональний складник консолідації суспільства. Політика суспільних реформ: стратегія, механізми, ресурси. Київ, ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018. С. 269.
- Картунов О.В. Вступ до етнополітології: науково-навчальний посібник. Київ: Ін-т економіки, упр. та госп. права, 1999. С. 211.
- Національність в паспорті. Зачем? 03.11.2017. «Українська правда». URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2017/02/3/222408/>.
- Правове поняття «національність» в Україні і світі. 18.07.2018. «LexInform. Юридичні новини України». URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/pravove-ponyattya-natsionalnosti-v-ukrayini-ta-sviti/>.
- Трощинський В. Інтеграційна модель державної етнополітики: зарубіжний досвід для України. *Актуальні проблеми державного управління*: зб. наук. пр. ОРІДУ. Одеса: ОРІДУ НАДУ. 2018. № 1 (73). С. 95.
- The Ljubljana Guidelines on Integration of Diverse Societies. 7 November 2012. Organization for Security and Co-operation in Europe.

References

- Analitychna dopovid do Shchorichnoho Poslannia Prezydenta Ukrainy do Verkhovnoi Rady Ukrainy "Pro vnutrishnie ta zovnishnie stanovyshe Ukrainy v 2016 rotsi" (2016) [Analytical Report to the Annual Address of the President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine "On the Internal and External Situation of Ukraine in 2016"]. Kyiv: NISD [in Ukrainian].
- Analitychna dopovid do Shchorichnoho Poslannia Prezydenta Ukrainy do Verkhovnoi Rady Ukrainy "Pro vnutrishnie ta zovnishnie stanovyshe Ukrainy v 2017 rotsi" (2017) [Analytical Report to the Annual Address of the President of Ukraine to the Verkhovna Rada of Ukraine "On the Internal and External Situation of Ukraine in 2017"]. Kyiv: NISD [in Ukrainian].
- Hrafa "natsionalnist": yurydychnyi aspekt (2013) [Paragraph "Nationality": legal aspect]. «Holos Ukrainy». Retrieved from: <http://www.golos.com.ua/article/57703> [in Ukrainian].
- Kalakura O.Ya. (2018). Etnonatsionalniy skladnyk konsolidatsii suspilstva. Polityka suspilnykh reform: stratehiia, mekhanizmy, resursy [Ethnonational component of society consolidation. Policy of social reforms: strategy, mechanisms, resources]. Kyiv: IPIEND im. I.F. Kurasa NAN Ukrainy [in Ukrainian].
- Kartunov O.V. (1999). Vstup do etnopolitohii: nauково-navchalnyi posibnyk [Introduction to Ethnopolitical Science: A textbook]. Kyiv: In-t ekonomiky, Upr. ta Hosp. Prava [in Ukrainian].
- Natsionalnost v pasporte. Zachem? (2017) [Nationality in the passport. Why?]. "Ukrainska Pravda". Retrieved from: <https://life.pravda.com.ua/columns/2017/02/3/222408/> [in Russian].
- Pravove poniattia "natsionalnist" v Ukraini i sviti. (2018) [Legal concept of "nationality" in Ukraine and the world]. "LexInform. Yurydychni novyny Ukrainy". Retrieved from: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/pravove-ponyattya-natsionalnosti-v-ukrayini-ta-sviti/> [in Ukrainian].
- Troshchynskiy V. (2018). Intehratsiina model derzhavnoi etnopolityky: zarubizhnyi dosvid dlia Ukrainy. Aktualni problemy derzhavnogo upravlinnia [Integration model of State ethnopolitics: foreign experience

- for Ukraine. Current issues of public administration]. Collection of scientific works, Odesa, ORIDU NADU, No. 1 (73), p. 95 [in Ukrainian].
- The Ljubljana Guidelines on Integration of Diverse Societies (2012). Organization for Security and Co-operation in Europe.
- Vseukraiinskyi perepys. (2001) [All-Ukrainian census]. Retrieved from; <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality/> [in Ukrainian].
- Yevtukh V.B. (2012). Etnichnist: entsyklopedychnyi dovidnyk [Ethnicity: Encyclopedic Reference Book]. Kyiv: Feniks [in Ukrainian].
- Zakon Ukrainy "Pro osvitu" (2017) [Law of Ukraine On Education]. Kyiv: Verkhovna Rada Ukrainy [in Ukrainian].

Анотація

Статтю присвячено дослідженню правового поля Європейського Союзу у частині рекомендаційних документів Верховних комісарів ОБСЄ у справах національних меншин з питання регулювання розвитку головних аспектів життєдіяльності національних меншин, пов'язаних із їх самоідентифікацією. У дослідженні застосовано структурно-функціональний та аналітичний наукові методи.

Предметом дослідження є Люблянські рекомендації ОБСЄ (2012 р.) у контексті напрямів інтеграції національних меншин в умовах поліетнічного суспільства. Новизна статті полягає у розкритті предмета дослідження через висвітлення теоретичних основ інтеграційної моделі публічної політики, феномену акультурації.

Метою є розгляд принципів і положень Люблянських рекомендацій ОБСЄ щодо інтеграції різноманітних суспільств; визначення сфер публічної політики, на які у зазначеному документі робиться головний акцент; з'ясування положень Рекомендацій, які орієновані на регулювання розвитку мов національних меншин через освітню галузь, їх специфічні риси.

Висвітлено особливості формування суспільної сфери в Україні моноетнічної держави. Виокремлено позицію і наукове бачення окремих вітчизняних дослідників щодо перспектив подальшого розгортання етнічної компоненти. Стисло описано основні засади теорії акультурації та їх відмінності. Висловлено припущення щодо перспективи подальшої імплементації державою інтеграційної моделі у процесі формування і реалізації публічної політики України.

Зроблено висновки щодо перспективних напрямів упровадження Люблянських рекомендацій в Україні з урахуванням особливостей транзит-

ного переходу суспільства.

Ключові слова: етнічна компонента, мова національних меншин, публічна політика, інтеграційна модель, акультурація.

NATIONAL MINORITIES IN MULTIETHNIC SOCIETY: THE OSCE LJUBLJANA GUIDELINES

Volodymyr Bondar – Postgraduate Student, Educational and Scientific Institute for Public Administration and Public Service of the Taras Shevchenko National University of Kyiv, ptc.charit@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9833-9867>

Summary

The article is devoted to the research of legal base of the European Union, particularly guidelines by the OSCE High Commissioners on National Minorities. On the issue regarding the development of the major aspects of the life of national minorities related to their self-identification. There in the study the structural-functional and analytical scientific methods been implemented.

The OSCE Ljubljana Guidelines on Integration of Divers Societies (2012) is as the subject of the study in general, with directions of integration of national minorities in a polytechnics society, in particular. The novelty of the article is to reveal the subject of research though the coverage of the theoretical foundations of the integration model of public policy, the phenomenon of acculturation.

The aim is to consider the principles and provisions of the OSCE Ljubljana Guidelines on Integration of Divers Societies as per the integration of diverse societies; to identify an areas of public policy, which in this document is the main emphasis; to clarify the provisions of the Guidelines aimed at regulating the development of a language of national minorities through the field of education, provision's specific features.

The peculiarities of the formation of the public sphere in Ukraine as the single ethnic country identified. The position and scientific vision of some domestic researchers on the prospects of further development of ethnic component highlighted. Briefly described the basic principles of the theory of acculturation and their differences. Assumptions been made regarding further implementa-

tion by the State the integration model of during the regulation and introducing the public policy in Ukraine.

Conclusion been drawn on the promising areas of implementation the OSCE Ljubljana Guidelines on Integration of Divers Societies in Ukraine, taking into the account the peculiarities of the transit stage of the society.

Keywords: ethnic component, language of national minority, public policy, integration model, acculturation